

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid

KINDEROPVANG DE DAG DOOR

DAGOPVANG EN BSO

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Inleiding	3
1.1	Introductie	3
2	Missie en visie	4
3	Grote risico's	5
3.1	Voorbeelden van grote risico's	5
4	Omgang met kleine risico's	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5	Risico-inventarisatie	18
6	Thema's uitgelicht	20
6.1	Grensoverschrijdend gedrag	20
6.2	Vierogenprincipe	21
6.3	Achterwachting	23
7	EHBO regeling	24
8	Beleidscyclus	25
8.1	Beleidscyclus	25
8.2	Plan van aanpak	25
8.2.1	Welke maatregelen worden genomen?	26
8.2.2	Hoe worden maatregelen geëvalueerd?	26
9	Communicatie en afstemming intern en extern	27
10	Ondersteuning en melding van klachten	28

1

Inleiding

1.1

Introductie

In de inleiding vindt u de volgende informatie:

- De aanleiding om dit beleidsplan Veiligheid en Gezondheid te schrijven.
- Voor hoeveel jaar het beleidsplan geldt.
- Wat het doel is van het beleidsplan.
- Hoe het beleidsplan tot stand is gekomen.
- Wie eindverantwoordelijk is voor het veiligheids- en gezondheidsbeleid.
- Hoe het beleidsplan actueel wordt gehouden.
- Welke hoofdstukken in het beleidsplan terug te vinden zijn.

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Kinderopvang De Dag Door. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden. Waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2018. Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

Kinderopvang De Dag Door is eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er in principe tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Ouders worden bij een intakegesprek gewezen op ons veiligheid- en gezondheidsbeleid conform de wet IKK. We attenderen ouders erop dat de meest recente versie te vinden is op onze website: www.dedagdoor.nl

Medewerkers/beroepskrachten hebben na afronding ervan, de eerste versie ontvangen van ons beleidsplan. Het team ontvangt een mailbericht wanneer er aanpassingen zijn gemaakt in het veiligheid- en gezondheidsbeleid. Deze aanpassingen komen regelmatig voor omdat nieuwe bevindingen worden meegenomen in dit beleidsstuk.

2

Missie en visie

Onze missie:

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Onze visie:

Kinderopvang De Dag Door staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit betrokkenheid en een korte lijn in afstemming tussen ouders/verzorgers en het team. We willen op deze manier een inhoudelijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties, vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles.

Ons doel:

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn: 1) het bewustzijn van mogelijke risico's, 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's en 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen. Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3

Grote risico's

3.1

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we maximaal 5 belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor het in kaart brengen van de overige risico's worden er quickscans gemaakt in de nieuwe Risicomonitor. Bevindingen worden besproken in ons teamoverleg.

grote risico's

Fysieke veiligheid

- Vallen van hoogte
- Verdrinking
- Verbranding (via hete bron) + aanvulling
- Verbranding van de huid door de zon
- Oververhitting
- Gebruik van punaises bij ophangen werkjes
- beknelling vinger /hand in schoolpand waar BSO is gevestigd

Sociale veiligheid

- Grensoverschrijdend gedrag
- Kindermishandeling
- Vermissing

Gezondheid

Ziektekiemen

Covid 19 infectie

Allergieën

Kinkhoest

Griep + diarree

Algehele hygiëne o.a. rondom commode en aanrecht

Hygiëne in hoge boxen

Buitenmilieu

Zon en bescherming van de huid

Binnenmilieu

Ventilatie + Co2

Brand en giftige gassen

Fysieke veiligheid dagopvang

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Vallen van hoogte.

Kinderen die spelen kunnen zo opgaan in hun spel dat ze zich soms in onveilige situaties kunnen brengen. De belangrijkste risico's zijn hierbij om te vallen van grote hoogte:

Kinderen klimmen graag. Klimmen is een belangrijke vaardigheid die ze in stapjes onder de knie krijgen. Klimmen neemt ook risico met zich mee. Niet elk kind is al even handig. Een pedagogisch medewerker dient het kind daarom goed te volgen. Wat kan het al wel aan en wat niet. In de binnenruimte bij de dagopvang zijn alleen speelmaterialen die geschikt zijn voor 0 t/m 3 jarigen. Klimmen leren de kinderen met behulp van peuterglijbanen, speeltoestellen en klimkussens. Ander los materiaal, zoals fietsjes en stepjes, wordt weggehouden van de grote toestellen zodat kinderen er niet op kunnen vallen of erover kunnen struikelen. Op hekken, kasten en dergelijke die niet bedoeld zijn om te klimmen, wordt afgesproken dat de daar niet op klimmen.

Genomen maatregelen om dit te voorkomen:

- *regels voor kinderen opstellen die op dit risico zijn gebaseerd
- *kinderen aanspreken op hun onveilige gedrag en aangeven in begrijpelijke taal wat er ongewild kan gebeuren
- *observatie en begeleiding van medewerkster t.a.v. gedrag van kind in zo'n situatie
- * uitvoeren RI+E binnen- en buitenruimte en periodieke afstemming
- * maandelijks controle speelterrein en jaarlijkse controle door extern bedrijf
- * bij een uitje naar andere binnen- of buitenruimte indien mogelijk vooraf in kaart brengen van risico. Extra inzet van medewerkers voor meer controle en observatiemomenten inzake veiligheid van de kinderen.

Gebruik van punaises

We hangen werkjes in de ruimtes bij voorkeur op met plakbuddies. Waar dit niet volstaat, dan kunnen er punaises worden gebruikt. Het eventuele gebruik van punaises gebeurt alleen ruim boven kindhoogte. Wanneer punaises onverhoopt op de grond zouden vallen dan kan dit een gevaar zijn voor de spelende kinderen. We hebben afgesproken dat we de vloer regelmatig controleren.

Fysieke veiligheid VSO en BSO- opvang

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Vallen (van hoogte).

Kinderen die spelen kunnen zo opgaan in hun spel dat ze zich soms in onveilige situaties kunnen brengen. De belangrijkste risico's zijn hierbij om te vallen van grote hoogte:

Kinderen zoeken het ooit graag hogerop. Of ze kijken niet goed uit bij het trapgedeelte. Niet elk kind is even handig. Een pedagogisch medewerker dient het kind daarom goed te volgen. Hoe is de motoriek? Heeft het kind al voldoende inzicht in de situatie? Wat kan het wel aan en wat niet. Hoe is de ondergrond bij het vallen? Laat een kind zien dat het de aanwijzingen van de leidster kan opvolgen?

In de binnenruimte bij de locatie van de BSO is in het gedeelte van de aangrenzende hal een trap. Met een leuning. Ook is er een opstapje in de hal met een klein trapje. De hoogte van het opstapje is niet hoog maar wanneer men zou vallen dan komen ze terecht op een harde ondergrond. Dat willen we voorkomen.

Klimmen en ontdekken, je lekker uitleven, leren we de kinderen, hoort bij de buitenspeelruimte in het park, waar veel uitdaging is in natuurlijk aangelegde speeltoestellen, stapstenen etc.

In de buitenruimte staan lantaarnpalen waar enkele jongens wel eens in willen klimmen. De ondergrond is zacht want omgeven door gras. Omdat we weten dat

jongens vaak meer behoefte hebben om te ontdekken, vinden we dat we bij het wat oudere kind, hieraan ook ruimte moeten kunnen bieden. De pedagogisch medewerkster bekijkt vooraf wat er eventueel voor risico's zijn van het bieden van meer ruimte aan het oudere kind.

Wanneer dit risico niet als te groot wordt ingeschat, dan zal de pedagogisch medewerkster het vertrouwen uitspreken naar het kind toe. Door te laten merken dat het kind dit kan, ontwikkelt het kind meer vertrouwen in eigen kunnen. En wie zelfvertrouwen heeft, durft verdere stappen te zetten in het ontdekken van de wereld om zich heen.

Het oudere kind heeft ook een gevoel van autonomie nodig om zichzelf te leren kennen.

Recentelijk is er veel geschreven over ontwikkeling van kinderen met te weinig uitdagingen. Door deze (over) bescherming kan een kind niet de zelftest aangaan om eens een 'buil te vallen' en daarvan te leren. We kiezen bij onze BSO voor uitdagingen en gunnen het de kinderen om te groeien, zelfkennis op te doen en ook bepaalde risico's zelf te kunnen gaan inschatten.

Dit doen de beroepskrachten in nauw overleg met de ouders en het kind.

We maken als pedagogisch medewerker verbinding met ieder kind in de groep en leren het kennen. Ook maken we met ieder kind, een heldere afspraak in zijn/haar wens om te ontdekken, grenzen op te zoeken.

We merken in de praktijk van alledag dat het opzetten van de 'politiepet' bij de BSO groep, kortstondig werkt. Daarom kiezen we voor een andere aanpak.

We gaan in gesprek met een ouder BSO kind dat iets wil ontdekken. Hoe ga je iets doen? Voelt het goed aan? Wat zou er kunnen gebeuren wanneer het mis gaat? We nemen het kind dus niet bij de hand maar gaan een dialoog aan, waarin er, waar het kan, ruimte wordt geboden aan het betreffende kind.

We merken dat de kinderen door deze aanpak rustiger worden en met meer vertrouwen in zichzelf en in het pedagogisch team, spelen, leren en ontwikkelen.

Speelmaterialen die geschikt zijn voor 4 t/m 12 jarigen. Klimmen bij het piratenschip of speeltuin bij Elzendaal-college (hoge klimattractie met valzand). Stapstenen in het park, skateramp, schommelen in touwschommel, diverse speelmogelijkheden in de gymzaal (touwen, ringen, klimrek met matten eronder, de bok).

Genomen maatregelen om dit risico te voorkomen:

- *passende regels voor kinderen opstellen die op dit risico zijn gebaseerd
- *kinderen aanspreken op onveilig gedrag en een gesprek hierover aangaan
- *observatie en begeleiding van medewerkster t.a.v. gedrag van kind in zo'n situatie en eventuele coaching hierin.
- * uitvoeren RI+E binnen- en buitenruimte en periodieke afstemming
- * controle via afvinklijst van eigen speelterrein en jaarlijkse controle door extern bedrijf
- * bij een uitje naar andere binnen- of buitenruimte indien mogelijk vooraf in kaart brengen van risico. Extra inzet van medewerkers voor meer controle en observatiemomenten inzake veiligheid van de kinderen.

In het pand van de BSO locatie zitten deuren die zijn afgesteld met een dranger. We hebben de drangers bewust wat minder strak afgesteld. Wanneer een jong kind met de andere kinderen de jas gaat halen in de hal of naar het toilet moet dan gaat er in principe een ouder kind of een leidster. Om te bezien hoe het gaat. Er is dan toezicht op het gebruik van deze deur en waar de kinderen hun handen neer zetten. Als de

handen van een kind op het kozijn van de deur worden gezet en de deur dichtvalt dan is dat een risico voor beknelling.

Verbranding bij dagopvang, peutergroep en BSO groep.

Genomen maatregelen om dit te voorkomen zijn:

*bij gebruik van fornuis en oven vooraf afstemmen: wie /wat / waar en goede taakverdeling binnen de BSO -groepen .

*Hete vloeistoffen kunnen een gevaar opleveren voor kinderen. De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat de kinderen bij een kook-activiteit, heldere instructies krijgen.

*jonge kinderen bij de dagopvang komen niet ongemerkt in de buurt van een warme oven of kookplaat. Wanneer er een bak-activiteit is dan wordt dit op een veilige manier begeleid. Ook door het jongere kind er op te wijzen wat er gevaarlijk kan zijn of pijn kan doen.

*verbranding kan ook worden veroorzaakt door hete thee of chocomelk.

Deze dranken worden door beroepskrachten gedronken op de groep.

Op de groep met de jongste kinderen worden deze bekertjes buiten het bereik van de Kinderen gezet. Ze worden op een hogere plek gezet waar een kind nooit bij kan of naar achterkant van het aanrecht geschoven, op zo'n positie dat een kind er nooit naar kan grijpen.

De kinderen op de BSO groepen worden geattendeerd dat er een beker staat met warme vloeistof er in.

Wanneer we de kinderen trakteren op b.v. warme chocomelk dan zorgen we ervoor dat het op drinktemperatuur wordt aangeboden.

* het koffiezetapparaat wordt buiten bereik van de kinderen gezet.

Bij 't Sterrenhofje staat het koffiezetapparaat op de richel voor het doorkijkraam naar peuterwc'tjes. Het snoer wordt enkel ingepluigd wanneer er koffie wordt gezet. Daarna wordt het opgerold bij het apparaat. Op deze manier kunnen kinderen er niet bij en er ook niet aan trekken.

Op de BSO staat het koffiezetapparaat op de rode kast. We attenderen kinderen er op dat ze hier niet aan mogen komen. Omdat er kokendheet water kan staan.

*wanneer het warm weer is kan ook de zon voor verbranding zorgen. De jongste kinderen worden in de ochtend en in de middag ingesmeerd met zonnebrandmiddel, ter bescherming van de UV stralen. En we gebruiken petjes om het hoofd te beschermen.

BSO kinderen kunnen zichzelf insmeren voor dat we in de middag naar buiten gaan. Zo nodig wordt het buitenspelen in de volle zon beperkt. Rondom diverse plekken in het park staan bomen die schaduw geven.

Verdrinking locatie dagopvang, VSO en BSO. Genomen maatregelen om dit te voorkomen zijn:

* regels voor team t.a.v. begeleiding van kinderen rondom water.

* extra alertheid bij spel in het park, waar waterpartijen aanwezig zijn: kopjes tellen, kinderen observeren en aansturen, nabijheid blijven houden.

* de jongere kinderen bij de hand houden rondom slootjes/ vijver.

* ook kinderen die zwemdiploma hebben, observeren in hun gedrag.

* kinderen wijzen op het gevaar, ieder op hun eigen niveau.

Verbranding van de huid bij locatie dagopvang, VSO en BSO. Genomen maatregelen om dit te voorkomen

Warme zomerdagen komen vaker voor dan voorheen. We hebben o.a. in 2019 in de zomer een dag van 40 graden gehad. Voor iedereen van jong tot oud is (extreme) warmte een aanslag op het lichaam en het functioneren er van.

Een beetje zon is niet slecht, maar té is (zoals bij alles) gevaarlijk. Om de huid van de kinderen te beschermen smeren we hen 1 x in de ochtend en 1 x in de namiddag in met factor 50 crème (dagopvang). De vso en bso kinderen mogen zichzelf insmeren met wat crème in de namiddag wanneer we buiten gaan spelen.

De jongste kinderen krijgen een petje op hun hoofdje.

Op de warmste momenten van de dag spelen we niet buiten in de felle zon.

Daar waar er schaduwplekken zijn, kan kortstondig worden gespeeld.

Oververhitting bij kinderen van 0 t/m 3 jaar.

Baby's zijn gevoelig voor de warmte omdat ze hun eigen temperatuur niet kunnen regelen. Zij kunnen snel oververhit of uitgedroogd raken. Dit willen we voorkomen en daarom geven we de baby'tjes voldoende water.

Een aantal belangrijke tekenen van uitdroging zijn te merken door de volgende dingen:

- Een ingezonken fontanel op het hoofdje van het kind
- Een droge mond
- Weinig tranen wanneer het kind huilt
- Minder plasluiers bij de baby (gemiddelde is ongeveer 4 à 6 plasluiers)
- Donkergekleurde urine
- Zeer warme voetjes
- Rode kleur, vochtige huid

Wanneer er diverse van bovenstaande signalen te zien zijn in de observatie van het kind, dan is de kans groot dat er sprake is van uitdroging. Dit vraagt om een snelle en gepaste behandeling, zeker bij kinderen jonger dan 2 jaar.

Welke maatregelen hanteren we om oververhitting te voorkomen:

- We kleden het kindje niet te warm. Op warme zomerdagen is een rompertje of hemdje voldoende
- We hanteren ons hitteprotocol en proberen er voor te zorgen dat de temperatuur in de slaapkamers niet te hoog wordt. Dit checken we op de temperatuurmeters die er hangen. Ook de temperatuur in de ruimtes waarin er wordt gespeeld, houden we in de gaten.
- Het kind wordt niet toegedekt
- Wanneer er een bovenraam open staat dan letten we op voor tocht.
- Is het binnen veel te warm? Dan zorgen we voor wat afkoeling door het kindje te besprenkelen met water of bijvoorbeeld door het af te koelen in het badje in de commode met lauw warm water.
- We geven de kindjes extra water. Omdat kinderen bijna nooit een dorstgevoel hebben, is het belangrijk om op extra water aan te dringen.
- De hoeveelheid extra vocht: bij een kindje dat nog melkvoeding krijgt, geef je nog geen water. We kunnen een extra kleiner flesje geven om zo extra vocht toe te dienen.
- Baby'tjes vanaf 6 maanden die gestart zijn met fruit- en groentehapjes, geven we tussendoor of na het weten wat water. We proberen er daarbij voor te zorgen dat het kindje dezelfde hoeveelheid melk drinkt dat wat het normaliter drinkt.
- Op de heetste momenten van de dag, gaan we in principe niet naar buiten met de allerjongste kinderen.
- Op de wat minder hete momenten zoeken we schaduwplekken op onder de bomen of onder het afdak.
- Er staat een koelsysteem in de ruimte. Deze brengt wat koele lucht de ruimte in.

- Gordijnen en zonwering worden ingezet om de hitte zoveel mogelijk tegen te houden. Bij een rij warme dagen, laten we de gordijnen bij het afsluiten ook dicht. En dan kan de zonnewering ook naar beneden blijven.

Oververhitting bij kinderen van 4 t/m 12 jaar.

Ook oudere kinderen die al naar school gaan kunnen oververhit of uitgedroogd raken.

Welke maatregelen hanteren we om oververhitting te voorkomen:

- We kijken of een kind luchtig genoeg is gekleed.
- We hanteren ons hitteprotocol en proberen er voor te zorgen dat de temperatuur in de BSO ruimtes niet te hoog worden. Dit checken we op de temperatuurmeters die er hangen.
- De screens kunnen naar beneden worden gedaan bij de ramen. In het schoolgebouw is een aircosysteem aanwezig.
- De kinderen krijgen extra water te drinken. Omdat kinderen niet snel een dorstgevoel hebben, is het belangrijk om op extra water aan te dringen.
- Kinderen die petjes bij zich hebben, kunnen deze buiten opzetten om hun hoofd te beschermen. Onder de bomen in de schaduw kunnen we op de minste hete tijd van de dag spelletjes doen met water. In de zwemkleding.

Sociale veiligheid Dagopvang

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Grensoverschrijdend gedrag

Voor elk kind is grensoverschrijdend gedrag door anderen ontoelaatbaar. Er is De Dag Door alles aan gelegen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. We zetten in op een open-aanspreek-cultuur, waarbij dit onderwerp ook regelmatig wordt besproken in een teamoverleg. De aandacht functionaris bewaakt of de regels op de groepen worden nageleefd.

Voor jonge kinderen is het nog niet gemakkelijk om hun grenzen aan te geven. Toch proberen de pedagogisch medewerkers ze hierin te begeleiden. Door ze te leren dat ze 'stop' mogen en moeten zeggen tegen een ander kind of volwassene, als zij zich niet prettig voelen bij bepaald gedrag van de ander.

Jonge kinderen ontdekken ook al het verschil tussen jongens en meisjes. Soms vinden ze het verschil tussen jongens en meisjes erg interessant. Medewerkers houden goed in de gaten of een kind zich op dit vlak op een gezonde manier ontwikkeld.

De ontwikkeling van een kind mag namelijk niet de ontwikkeling van een ander kind beschadigen. Als er vragen zijn bij de pedagogisch medewerkers over het gedrag van kinderen dat mogelijk grensoverschrijdend is, wordt dat direct besproken met ouders. Bij dat gesprek is de aandacht functionaris aanwezig.

Kindermishandeling dagopvang, VSO en BSO

Grote risico's kunnen ook ontstaan als er een onveilige situatie lijkt te bestaan in de thuissituatie of in een andere directe omgeving van het kind. Bij vermoedens van kindermishandeling zal de aandacht functionaris starten met het stappenplan van de Meldcode.

Wat doen we om dit te voorkomen:

- *volgen van Meldcode en actueel houden door jaarlijkse bijeenkomst van Meldcode.
- *regelmatig observeren en over bevindingen in gesprek gaan. Binnen het team. Met onze Oudercommissie, met ouders en met team en IB-er van basisschool.
- *werken aan een veilige sfeer op de groepen.
- * korte lijnen tussen ouders, team om een open aanspreekcultuur te creëren.
- * korte lijnen met instanties zoals Centrum Jeugd en Gezin en Jeugdverpleegkundige (GGD Hart van Brabant) helpen om dit aandachtspunt helder te houden. En om eventueel acties in te nemen
- *kinderen leren om nee/stop te zeggen.
- *jaarlijkse bijeenkomst met team o.b.v. extern bedrijf. Herhaling van Meldcode-info, nieuwste bevindingen rond kindermishandeling, verwaarlozing en huiselijk geweld + casusbespreking staat dan op de agenda.
- *we hanteren een formulier dat wordt ingezet bij grensoverschrijdend gedrag. Hier wordt door p.m.er op beschreven wat de situatie was en hoe deze is afgelopen. Samen met het kind spreken we welk gedrag we wensen te zien. Ook te noteren is of er contact met ouder(s), leerkracht etc. is geweest.
- *samen met de Weijerwereld hebben we voor de BSO-locatie een pestprotocol opgesteld. Hierin staan heldere afspraken en richtlijnen voor overschrijdend gedrag in bredere zin .

Vermissing dagopvang en VSO/BSO opvang.

Als een kind vermist wordt bij de opvang dan is dat een ernstig feit. Het kan zijn dat een kind is weggelopen of bijvoorbeeld door een persoon is opgehaald die daar geen toestemming voor had.

Om ervoor te zorgen dat er snel en doelgericht wordt gehandeld is het 'protocol Vermissing' opgesteld. Stapsgewijs worden maatregelen doorgelopen die moeten leiden tot het zo snel mogelijk terugvinden van het kind.

- *Om vermissingen bij dagopvang-locatie te voorkomen zijn buitendeuren en hekken altijd op slot.
- *Ouders die hun kind door een ander laten ophalen moeten dit persoonlijk aan de pedagogisch medewerkers laten weten.
- *Broertjes of zusjes mogen een kind niet zelfstandig meenemen zonder schriftelijke toestemming van de ouder(s).
- *we tellen regelmatig 'kopjes' 'op verschillende momenten tijdens de opvang. Zodat de p.m. er controleert of ieder kind bij de groep is en het totaal aantal klopt.
- * Bij de dagopvang hebben we afgesproken om het schuifje op de tussendeur te doen.
- * we hebben de afspraak om de deur naar het speelplein bij dagopvang dicht te doen bij buitenspel, zodat een kind niet ongezien kan weglopen via de gang
- * oudere kinderen (BSO) mogen spelen op aangewezen plekken in het park. Hierover worden heldere en haalbare afspraken gemaakt. Door observaties toetsen we of de kinderen zich hieraan kunnen houden.
- * bij een vermissing door het weglopen van een (boos) kind op de BSO volgen we ons protocol.
- *Om vermissingen te voorkomen worden hanteerbare afspraken met het wat oudere (BSO) kind gemaakt. Dit past bij het aangaan van een grotere autonomie en vrijheid passend bij de leeftijd / ontwikkeling. We bespreken deze verruiming van vrijheid met het kind en zijn/haar ouders. En leggen deze vast in een toestemmingsbriefje, dat door ouders wordt ondertekend.
- * wanneer we met de BSO kinderen buiten in het park spelen of op andere speelterreinen, dan wordt er door de pedagogisch medewerkers duidelijk met de kinderen afgesproken tot welk punt ze mogen spelen. De leidsters blijven de kinderen observeren in hun spel en tussendoor tellen of de groep compleet is. Een vaste afspraak is dat kinderen wanneer ze bijvoorbeeld even binnen naar het toilet gaan,

eerst toestemming vragen aan de betreffende leidster. En dat het kind meteen weer terug komt.

* we gaan met de oudere BSO kinderen in gesprek over het waarom van deze regels. Zodat ze beter inzicht krijgen in de verantwoordelijkheid die bij de leidsters liggen en dat we samen zorgen voor goede afspraken rondom veiligheid.

* de jongere BSO kinderen spelen dichterbij de buurt van de pedagogisch medewerkster. Dit past bij hun ontwikkeling en leeftijd.

Sociale veiligheid dagopvang, VSO en BSO

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Grensoverschrijdend gedrag

Voor elk kind is grensoverschrijdend gedrag door anderen ontoelaatbaar. Er is De Dag Door alles aan gelegen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. We zetten in op een open-aanspreekcultuur, waarbij dit onderwerp ook regelmatig wordt besproken in een teamoverleg. De pedagogisch medewerkers dragen iedere dag bij aan een veilig en gezellig leefklimaat op de groep. De aandacht functionaris (Germa Jans) observeert regelmatig of de regels op de groepen worden nageleefd.

De jongste kinderen bij de dagopvang hebben er nog regelmatig last van om zichzelf duidelijk te maken. Daardoor kunnen er soms (kleine) botsingen of conflicten ontstaan. Vaak worden deze veroorzaakt tussen het 'spelen en delen' en door verschil in temperament. We zorgen ervoor dat er op de groep van de allerkleinsten een paar heldere regels bekend zijn. Deze regels worden ook door het voorlezen in prentenboeken en het zingen van bijpassende liedjes, bekrachtigd.

Voor jongere BSO kinderen is het vaak nog niet zo gemakkelijk om hun grenzen aan te geven. De pedagogisch medewerkers zullen hen hierin te begeleiden. Door ze te leren dat ze 'stop' mogen/ moeten zeggen tegen een ander kind of volwassene, als zij zich niet prettig voelen bij bepaald gedrag van de ander.

We volgen hierin dezelfde aanpak die op de basisscholen wordt gehanteerd.

Opgroeiende kinderen ontdekken ook het verschil tussen jongens en meisjes. Soms vinden ze het verschil tussen jongens en meisjes erg interessant. Medewerkers houden goed in de gaten of een kind zich op dit vlak op een gezonde manier ontwikkelt.

De ontwikkeling van een kind mag namelijk niet de ontwikkeling van een ander kind beschadigen. Als er vragen zijn bij de pedagogisch medewerkers over het gedrag van kinderen dat mogelijk grensoverschrijdend is, wordt dat besproken met ouders. Bij dat gesprek is de aandacht functionaris aanwezig.

Om grensoverschrijdend gedrag op de groepen te voorkomen:

*observeren we de groep en het individuele kind tijdens de opvang

*hiervoor gebruiken we een kindervolgsysteem dat is toegespitst op het welbevinden

*bespreken we met kinderen een voorval dat als voorbeeld kan dienen

*zoeken we samen met het kind naar oplossingen

*bespreken we dit punt met ouders, om een open aanspreekcultuur inhoud te geven

*we vragen advies aan de ouders. Komt het thuis voor? Hoe wordt dit opgelost?

*geven we zelf het goede voorbeeld

* stellen we vragen wanneer we een niet-pluis gevoel hebben. Aan collega's, aan het kind.

* worden 'verwachtingen' met kinderen bij herhaling gecommuniceerd. We attenderen ze hierbij op ieders eigen inbreng, eigen keuzes en verantwoordelijkheid.

*zijn er passende consequenties verbonden aan grensoverschrijdend gedrag.

Kindermishandeling dagopvang, VSO/BSO

Grote risico's kunnen ook ontstaan als er een onveilige situatie lijkt te bestaan in de thuissituatie of in een andere directe omgeving van het kind. Bij vermoedens van kindermishandeling zal de aandacht functionaris starten met het stappenplan van de Meldcode. De nieuwste bevindingen rondom de Meldcode en het afwegingskader hebben we in november 2018 met ons team via een training besproken.

Wat doen we om dit te voorkomen:

- *volgen van Meldcode
- *observaties en in gesprek gaan.
- *werken aan een veilige sfeer op de groepen.
- * korte lijnen tussen ouders, team om een open aanspreekcultuur te creëren.
- * korte lijnen met instanties zoals Centrum Jeugd en Gezin en Jeugdverpleegkundige (GGZ Hart van Brabant) helpen om dit aandachtspunt helder te houden. En om eventueel acties in te nemen
- *kinderen leren om nee/stop te zeggen.
- *jaarlijkse bijeenkomst met team o.b.v. extern bedrijf. Herhaling van Meldcode-info, nieuwste bevindingen rond kindermishandeling, verwaarlozing en huiselijk geweld + casusbespreking staat op de agenda.

Gezondheid dagopvang, VSO en BSO

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's en de volgende stappen ondernomen:

ALLERGIE

Kinderen die allergisch zijn, kunnen van bepaalde stoffen heel ziek worden of zelfs overlijden. Bij de intake wordt er naar mogelijke bekende allergieën gevraagd bij de ouders. En deze gegevens worden genoteerd.

Hoe voorkomen we een allergische reactie?

- *op beide locaties zijn lijsten aanwezig, waarop wordt bijgehouden welk kind waarvoor allergisch is. In onze calamiteitenmap staat verder per kind hoe de allergische reactie zich openbaart en wat de actie is die daarop moet worden ondernomen en wie de huisarts is.
- * De bijzonderheden worden aan team toegestuurd voordat het kind op de groep komt. Deze worden via teamoverleg regelmatig besproken. Bij dagopvang hangt een lijstje bij de keuken.
- *Bij de BSO zit in de map bijzonderheden een lijst over gezondheidszaken inclusief allergieën per kind.
- *met het oudere BSO kind wordt afgesproken dat hijzelf/zijzelf hierin ook alert blijft en een seintje geeft.

ZIEKTEKIEMEN

*Kinkhoest voor het kind en zwangere vrouwen (in laatste weken van zwangerschap).

Hoe wordt dit voorkomen?

Het goed en tijdig wassen van de handen is hierbij belangrijk en opgenomen in de teamregels en de regels voor kinderen. Ook een goede hoest hygiëne wordt aangeleerd. Daarna altijd de handen wassen (teamlid) of laten wassen (kind).

*een griepvirus of virus bij diarree kan geminimaliseerd worden door de volgende aanpak:

- handen wassen of laten wassen bij hoesten, niezen, wc-bezoek of voorafgaande aan eet- of drinkmoment
- toezien op het zorgvuldig wassen van de handen van kinderen.
- verschoneren van handdoeken en vaatdoek in de middag (dagopvang)
- drukknop toilet, klinken, wc-brillen, afdoen met allesreiniger, zeker 1 x per dag en controle en schoonmaak volgens schoonmaaklijst toiletten.

- kinderen die slapen in hun eigen vaste bedje laten liggen. Dit op plattegrondje noteren, zodat ieder het kindje op de eigen plaats laat slapen
- direct afhalen van een vies (snot of i.d.) hoeslaken van het bed. Daarop dagelijkse controle

COVID19 virus

Voor dit nieuwe virus dat begin van 2020 wereldwijd is geconstateerd, hebben we een apart protocol gemaakt voor team, ouders en kinderen, conform de RIVM maatregelen.

ALGHELE HYGIENE (COMMODE EN AANRECHT)

Nadat een kindje is verschoond, worden de handen van de leidster ingespoten met vloeistof uit hygiëne-pompje (deze hoeft je niet af te spoelen). Daarna worden ze nog eens extra gewassen bij de kraan en wasbak die in de grote ruimte aanwezig is. Er staat handzeep en er hangt een schone handdoek.

Pas daarna kan worden overgegaan naar taken bij het aanrecht.

Na de verschoning op 't Sterrenhofje volgen we het volgende patroon: we spuiten handen af met vloeistof uit hygiëne pompje. Daarna wassen we de handen nog eens met zeep en water bij de kraan van het keukenblok.

Let op: de handen van de leidster worden na iedere schoonbeurt gewassen ,et vloeistof uit hygiëne-pompje (hoeft je niet af te spoelen) en daarna bij de wasbak in de commode (grote ruimte) en de wasbak in keuken (Sterrenhofje)

Wanneer er wordt afgewassen in deze wasbak van het keukenblok wordt altijd een kunststof wasteiltje gebruikt.

ALGHELE HYGIENE (HOGE) BOXEN

In de hoge boxen en de lage box liggen matten die met dezelfde vloeistof die gebruikt wordt voor het aankleedkussen kan worden afgedaan.

Iedere dag bij gebruik wordt het kleed van de lage grondbox afgedaan met deze vloeistof en hydrofiel doek. 1 x in ochtend en 1 in de middag.

Ook de hoge grondboxen voor de baby'tjes worden voor en na gebruik afgedaan met de reinigingsvloeistof. Af en toe kan er op het kunststofkleed een speelkleed voor het baby'tjes worden gelegd. Na gebruik gaat dit speelkleed (van stof) in de wasmachine. Omdat jonge kindjes regelmatig wat voeding terug-spugen of bij verkoudheden, is het zaak om deze regel zorgvuldig na te leven, zodat verdere besmetting door ziektekiemen etc. wordt voorkomen.

*Waterpokken.

Hoe wordt dit voorkomen?

Dit risico is te verkleinen door het hanteren van een goede hoest- hygiëne en door het aanleren van het tijdig en goed wassen van de handen.

Blaasjes moeten ingedroogd zijn en anders is er extra besmettingsgevaar. Verder leren we de kinderen om niet te krabben aan korstjes.

BUITENMILIEU

Buitenspelen is voor kinderen erg belangrijk. Niet alleen de motoriek wordt erdoor ontwikkeld, ook de sociale vaardigheden krijgen bij het buitenspelen belangrijke aandacht. Bij het buitenspelen is de gezondheid eveneens een belangrijk aandachtspunt.

Kinderen leren vooral door zelf te ontdekken in een groene ruimte. Een zandbak is daar vrijwel altijd onderdeel van. Maar dat brengt wel risico's met zich mee. Kinderen kunnen in aanraking komen met vervuild zand. Planten kunnen giftig zijn.

Wat doen we om deze risico's te voorkomen:

*de zandbak wordt geregeld voorzien van schoon zand.

- *kinderen worden geleerd hun handen te wassen na het spelen in de zandbak.
- *ieder jaar wordt door een gecertificeerd bedrijf een inspectie uitgevoerd op de speeltoestellen en omgeving van de buitenruimte.
- *maandelijks controleren we zelf de buitenspeelruimte en maken hiervan een rapport.
- *Bij extreme weersomstandigheden zoals bij winter- of zomerweer wordt de buitenspeelduur beperkt. De kleding van de kinderen wordt hierop afgestemd. Ouders worden er op gewezen om bij kou te zorgen voor een warme jas, muts en goede handschoenen.
- *Jonge kinderen dragen een petje bij warm weer. Ieder kind wordt ingesmeerd met zonnebrandcrème. Ze krijgen voldoende water te drinken gedurende de dag.

BINNENMILIEU

Bij risico's die gevormd kunnen worden door een ongezond binnenklimaat denken we b.v. aan bedompte of vochtige ruimten, te laag of te hoog afgestelde verwarming, beperkte ventilatiemogelijkheden waardoor een hoog CO₂ gehalte ontstaat.

Wat doen we om dit te voorkomen:

- *volgen van het ventilatiebeleid. Op slaapkamers van de kinderen van extra groot belang.
- *controleren van de Co₂ meter.
- *extra ventileren wanneer de meter een te hoge concentratie aan geeft.
- * Op beide locaties hangt een Co₂ meter die we volgen en op beide locaties volgen we een ventilatiebeleid op. De exacte inhoud van dit beleid zit in de GGD map op de locaties.

BRAND EN GIFTIGE GASSEN

*Bij brand en de gevolgen daarvan, is het zaak om kinderen te beschermen tegen giftige stoffen en gassen. In ons protocol Brand- en Calamiteiten is voor beide locaties beschreven hoe we omgaan met dit gevaar. Het protocol wordt evenals de andere protocollen jaarlijks ge-update en een ontruimingsoefening wordt jaarlijks gedaan met ons team. Conclusies voortkomend uit de oefening worden meegenomen in het protocol.

Wat is onze handelwijze indien een groot risico zich voordoet?

Alle pedagogische medewerkers hebben het EHBO voor kinderen behaald. Wanneer deze eenmaal is behaald dan wordt er jaarlijks een herhalingscursus gegeven. Op een locatie is er ten minste één medewerker (of leerkracht via school) per dag aanwezig die het diploma bedrijfshulpverlener heeft behaald. Ook deze krijgt jaarlijks een herhalingscursus. Het is binnen het team bekend wie de BHV-er's zijn.

Onze medewerkers zijn op de hoogte van het ontruimingsplan van de desbetreffende locaties.

Op de locaties wordt de Kiddi-app gebruikt die via de RIVM is samen gesteld. En waarin staat wat te doen bij o.a. een ernstige kinderziekte. Ook via de site van de ggdhvb.nl is actuele informatie te vinden onder een kopje: info voor professionals in de kinderopvang.

Deze website wordt geraadpleegd, er wordt eventueel telefonisch contact opgenomen met de GGD. Dit kan via telefoonnummer: 088-3686421 (ma t/m vr, van 8.30 tot 17.00 uur) De aanbevelingen worden opgevolgd door de pedagogisch medewerker.

Op de beide locaties is er een EHBO koffer. De koffer staat/hangt op een duidelijke herkenbare plaats. De EHBO koffer wordt per kwartaal gecontroleerd op de inhoud.

Hoe handelen wij bij ongevallen/calamiteiten.

Het registreren van (bijna) ongevallen heeft tot doel:

- Om inzicht te krijgen in potentieel gevaar.
- Om gericht te werken aan het voorkomen van (bijna) ongevallen.
- het scheppen van een zo veilig mogelijke kinderopvang en omgeving.

De definitie van een ongeval:

Een ongeval is elke onvoorzien gebeurtenis waardoor personen (kinderen, ouders, werknemers of derden) letsel (fysiek en of emotioneel) oplopen of waardoor materiële schade ontstaat.

Bij lichte ongevallen spreken wij over die ongevallen waarbij de verwonding binnenshuis verzorgd kan worden. Dit kan dus een snee in de hand zijn die met een pleister wordt verbonden of een zalfje voor de bult op het hoofd.

Bij ernstige ongevallen zijn de verwondingen dusdanig dat er hulp ingeroepen moet worden van een hulpdienst. (o.a. botbreuk, vleeswonden, verbranding, inwendig letsel of hoofd-/hersenschuddingen.)

Registratie van ongevallen:

Kinderopvang De Dag Door maakt gebruik van een formulier waarop een ongeval wordt geregistreerd. Door middel van het continue proces van het inventariseren van risico's, hebben we alle mogelijke gevaarlijke plaatsen in kaart gebracht en deze d.m.v. een plan van aanpak zo veel mogelijk afgebakend.

Door middel van het registreren van elk ongeval kunnen nieuwe risico's aan het licht komen waardoor er de juiste beslissingen en of maatregelen genomen kunnen worden.

Indien nodig wordt er een analyse van de ongevallen gemaakt.

We vullen in principe voor elk ongeval een ongeval-registratieformulier.

Het registratieformulier is bestemd voor de pedagogisch medewerker of de direct betrokkene.

Stappenplan bij ernstige ongevallen

1. Rustig blijven.
2. Tref eerst veiligheidsmaatregelen voor jezelf, overige personen en voor het slachtoffer.
Laat bij voorkeur het slachtoffer liggen. Indien noodzakelijk leg het slachtoffer op een veilige plaats.
3. Nagaan wat er is gebeurd en daarna wat het slachtoffer mankeert. Door te weten wat er gebeurd is kun je een inschatting maken wat het slachtoffer zou kunnen mankeren.
4. Schakel hulp in uit de directe omgeving.
5. Naar gelang de situatie en de verwonding van het slachtoffer pas je EHBO toe.
6. Doe geen dingen die het slachtoffer meer schade kunnen berokkenen.
7. Blijf altijd bij het slachtoffer en probeer hem/haar te kalmeren en gerust te stellen. Als de situatie het toe laat, hou dan zoveel mogelijk de andere kinderen weg bij het slachtoffer.
8. Deskundige hulp. Wanneer de verwonding dusdanig is dat er deskundige hulp nodig is, dan zijn er twee mogelijkheden:

a. wanneer het mogelijk is om met eigen vervoer naar de hulpdienst te gaan dan moet er altijd een tweede persoon mee. (een EHBO-er) Deze houdt toezicht op het slachtoffer tijdens de rit naar de EHBO post. De toestand van het slachtoffer kan immers verslechteren. Neem de kindgegevens en telefoonnummers van het betreffende kind vanuit de opvang mee.

b. wanneer de toestand van het slachtoffer dusdanig is dat deze zo snel mogelijk hulp nodig heeft dan wordt er direct 112 gebeld. Je krijgt dan contact met de meldkamer waar je duidelijk om de ambulance moet vragen.

Je geeft de volgende informatie door:

- * Je naam;
- * Plaats waar de hulp naartoe moet komen;
- * Beschrijf het ongeval;
- * Meld dat het om een kind/kinderen gaat + leeftijd van het kind/kinderen;
- * Beschrijf de toestand van het slachtoffer;
- * Meld wanneer het slachtoffer beademd of gereanimeerd wordt;
- * Luister naar de contactpersoon over de te nemen stappen en volg deze op.

Aanspreekpunt op locatie.

De leidinggevende of de BHV-er is het aanspreekpunt op de locatie. Zij informeert en onderhoudt het contact met de ouders, met de personen die met het slachtoffer naar de EHBO post zijn.

Administratieve afhandeling van het ongeval:

- * overdracht van het (bijna)ongeval naar je collega's die die dag werken.
- * overdracht naar leidinggevende(n).
- * de direct betrokken pedagogisch medewerker vult het formulier in.
- * als er meerdere kinderen bij het (bijna)ongeval betrokken zijn, dan vul je voor ieder kind een apart formulier in.
- * de leidinggevende ontvangt het ingevulde registratieformulier van pedagogisch medewerker.
- * leidinggevende en pedagogisch medewerker bespreken het (bijna) ongeval.
- * leidinggevende inventariseert aan de hand van de registratieformulieren de aard van de (bijna)ongevallen en geeft hierbij aan welke actie ondernomen is.
- * leidinggevende houdt de (bijna) ongevallen in een map bij elkaar.

4

Omgang met kleine risico's

Ook leren omgaan met kleine risico's is belangrijk voor kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, leren kinderen risico's inschatten en ontwikkelen ze cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken.

Door te spelen ontwikkelt een kind een positieve houding t.a.v. kleine risico's en ontstaat een gevoel van 'ik kan het'. Daarmee gaat een kind een uitdaging in het spel aan met vertrouwen. Daardoor groeit de onafhankelijkheid van het kind en het doorzettingsvermogen. Kinderen staan hierdoor sterker in hun schoenen.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat minder vaak doen zijn vaker onhandig of hebben een minder goede balans

Ons doel is om de kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen.

We beschermen de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een aantal kleinere risico's zoals een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Daar leert een kind mee omgaan.

De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment. Of in periodes dat een aantal kinderen en medewerkers verkouden zijn.

Tijdens overlegmomenten van de teams wordt besproken of de afspraken die zijn vastgelegd in het beleid ook in de praktijk tot uiting komen en ook daadwerkelijk de risico's verkleinen.

Stappenplan bij lichte ongevallen

1. Probeer altijd rustig te blijven.
2. Ga na wat het slachtoffer mankeert.
3. Laat het kind zelf gaan zitten /staan (niet direct oppakken).
4. Wanneer je zelf het ongeval niet hebt zien gebeuren probeer er dan achter te komen wat er is gebeurd door de persoon aan te spreken of de omstanders te vragen.
5. Bij lichte verwondingen bel je meteen de ouders om de situatie te vertellen.
6. De keuze ligt dan bij de ouders wat ze willen ondernemen.

5

Risico-inventarisatie

Om in kaart te brengen hoe op de opvang met risico's wordt omgegaan, moet geïnventariseerd worden of de werkinstructies, protocollen en andere afspraken er ook daadwerkelijk toe leiden dat risico's tot het minimum worden beperkt. Vanaf 1 januari 2018 doen we deze inventarisatie zelf met behulp van de QuickScan in de Risicomonitor 2.0. Dit wordt gedaan aan de hand van vier thema's. De inventarisatie maakt inzichtelijk welke maatregelen, voor welk risico worden genomen.

Op 30 oktober 2018 hebben we met het team een avond besteed aan het doornemen van de nieuwe Risico-monitor 2.0.

Er is een laptop waardoor medewerkers op een rustig moment (in afstemming met elkaar) een quickscan kunnen uitvoeren voor een bepaalde locatie.

De inventarisaties via de Risicomonitor 2.0 worden door de eigenaren gemaakt. Bevindingen komen terug in het teamoverleg.

Alle medewerkers binnen het team maken regelmatig een quickscan. Deze quickscan wordt daarna door een andere medewerkster gechecked. Eventuele verschillen worden onderling besproken.

6

Thema's uitgelicht

6.1

Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het beleid beschrijven we daarom hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk te beperken. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

Op onze locaties heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens team-overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan zodat er respect te zien is voor elkaars' normen en waarden. Zo leren kinderen ook wat wel en wat als geen toelaatbaar gedrag wordt gezien.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is. Zelfvertrouwen en zelfrespect kan worden gestimuleerd door een positieve en constructieve groeps sfeer. Waarin iedereen zich gezien voelt. En waarin de persoon zelf niet wordt ontkennd maar waar aandachtspunten voor bepaald (ontoelaatbaar) gedrag worden besproken.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- We werken met een vierogen- en orenbeleid.
- Medewerkers kennen het vierogen- en orenbeleid
- Het vierogen- en orenbeleid wordt nageleefd.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogen- en orenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang.
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang.
- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed. Dit staat in het document 'Meldcode'.
- Medewerkers kennen de Meldcode. Jaarlijks vindt er een herhaling plaats binnen het team.

6.2

Vierogenprincipe

Op de dagopvang is het wettelijk verplicht het vierogen-principe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf of een peuterspeelzaal gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

De dagopvang op onze locatie is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Wij geven hier op de volgende wijze vorm aan:

Om de veiligheid van de kinderen te borgen hebben we o.a. een vierogen- en orenprincipe opgesteld na advies van onze Oudercommissies. Dit principe vormt een belangrijk onderdeel van ons veiligheid- en gezondheidsbeleid. Het ziet er als volgt uit:

Vierogen- en orenprincipe (dit principe is van toepassing bij de dagopvang)

Beschrijving van het vierogen- en orenprincipe:

Op ieder moment van de dag op het kinderdagverblijf (dagopvang) moet een volwassene mee kunnen kijken of luisteren met een beroepskracht. Na afstemming en in nauwe samenwerking met de Oudercommissie geven we als volgt invulling aan het vierogen-principe op onze opvang.

korte samenvatting interne situatie:

Kinderopvang De Dag Door bestaat uit 2 locaties. Eén locatie is gevestigd in het Weijerpark en deze is in gebruik voor dagopvang, de peutergroepen. Ook voorschoolse- en naschoolse opvang en vakantieopvang vinden hier regelmatig plaats. De ruimtes zijn gesitueerd op de begane grond.

De nieuwe ruimte die grenst aan de grootste ruimte bij de dagopvang, wordt gebruikt als speelruimte. Inclusief slaapruiimte. Er is goed zicht van de ene in de andere ruimte door tegenover elkaar gelegen ramen. Dit is de doorkijk naar peuterwctjes en eerste groepsruimte.

Een babyfoon zal via de slaapruiimte gelegenheid bieden tot meeluisteren. In de deuren van slaapruiimte en toegangsdeur tweede speelruimte zit een raam op ooghoogte.

De BSO locatie is gevestigd binnen Basisschool de Weijerwereld op de eerste verdieping. Deze locatie wordt gebruikt voor opvang van kinderen in vso- en bso-verband. En voor opvang in (sub) groepjes tijdens de vakantieperiodes.

Vierogen- en orenprincipe in directe relatie tot veiligheid voor kinderen en pedagogisch medewerksters:

We streven in onze opvang naar een open aanspreekcultuur en benadrukken dat door dit zelf voor te leven als leidinggevend. We doen dit gedurende onze dagelijkse werkzaamheden en binnen overlegvormen. We hanteren binnen interne-

De moeilijkere onderwerpen zoals: kindermishandeling en ongewenste intimiteiten, pesten en buitensluiten, komen regelmatig aan bod binnen het teamoverleg. Zodat er sprake is van een blijvend bewustwordingsproces. We organiseren jaarlijks een in-house training voor ons team samen met 2 andere kleinschalige kinderopvangorganisaties omtrent het thema Kindermishandeling en Huiselijk geweld. Verder zal De Dag Door aansluiten bij het sociaal emotioneel leerprogramma dat op de Weijerwereld wordt gebruikt: 'Kwink'. Een aantal medewerksters hebben deelgenomen aan een training voor Kwink.

Hoe geven we invulling aan het vierogen- en orenprincipe?

Beide locaties zijn voorzien van veel en grote ramen. Dit zicht ervaren we als passend bij onze visie. We zeggen hiermee: 'kijk gerust bij ons binnen'.

De dagopvang-ruimte staat in directe verbinding met het Weijerpark, met het gemeenschappelijk binnenspeelsterrein en met een aangrenzende ruimte waar leidsters pauzeren en waar soms een ouder een kindje voedt. Dit betekent in praktische zin dat ook hier een open kijk naar buiten als naar binnen toe is. Via de kindercwc-tjes is er contact met de leiding en de kinderen.

De wandelaars- en bezoekers van het Weijerpark kunnen via de glaspartij onze ruimte, binnen kijken. Er is hierdoor regelmatig spontaan contact tussen wandelaars en de kindjes.

Wanneer een medewerkster van de opvang met een aantal kinderen naar buiten gaat, terwijl een groepje kinderen binnen blijft bij de andere leidster, dan gaat de babyfoon (vieroren-principe) mee.

De ruimtes houden we bewust open en er zijn diverse doorkijkjes en glas. Dit houdt de ruimtes licht en geeft een open- en vriendelijke uitstraling. Vanuit de groep van de dagopvang kan er in de slaapkamer worden gekeken.

We werken binnen een klein en vast team. Een aanspreekbare houding wordt geoefend via intervisie-trainingen. Op de hoogte zijn van elkaars waarden en normen is hierbij het startpunt. Van daaruit zullen we in gesprek blijven met elkaar aangaande de algehele veiligheid van kinderen en leiding op de groepen en in het bijzonder over kindermishandeling en huiselijk geweld en de meldcode.

Groepshulpen- en stagiaires, overtollige mankracht van bso, worden, indien mogelijk, ingezet op momenten dat een beroepskracht alleen staat op de groep van de dagopvang. Via een babyfoon kan op de BSO-locatie desgewenst meegeluisterd worden op de dagopvang, wanneer hier 1 medewerker op de groep staat.

De Meldcode kindermishandeling, wordt net als het vierogen- en orenprincipe op onze website geplaatst. Zie www.dedagdoor.nl

Wanneer we tijdens opvang in de vakanties een groep hebben waarop één beroepskracht staat, dan voldoen we aan het vierogen- en orenprincipe door o.a. inzet van stagiaires. Bij gemengde groepen (dagopvang/BSO) in de vakanties, zullen we de kinderen opvangen op de locatie van de Raetsingel. Deze locatie ligt middenin het park en wordt gebruikt door meerdere instanties die regelmatig in het gebouw aanwezig zijn.

6.3

Achterwachting

Een kindercentrum dat per dag tenminste tien uur achter elkaar opvang biedt, mag maximaal gedurende drie uur (één uur na opening, één uur tussen de middag en één uur voor sluiting) minder (maar minimaal de helft) van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers inzetten. Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachting worden toegepast.

In de wet wordt de achterwachting als volgt beschreven: Bij de opvang van meer dan drie aanwezige kinderen door maar één medewerker moet een achterwachting worden getroffen waarin een achterwacht beschikbaar is die bij calamiteiten binnen vijftien minuten bij het opvangadres aanwezig is. Deze persoon is tijdens opvangtijden altijd telefonisch bereikbaar.

Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en er geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachting worden toegepast. Dit betekent dat in geval van calamiteiten een achterwacht beschikbaar is die binnen vijftien minuten aanwezig kan zijn op de opvanglocatie. De achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden.

De volgende personen zijn bereikbaar als achterwacht:

Germa Jans - Telefoonnummer: 0485-520245 / 06 – 41754037

Silvia Linders – Telefoonnummer: 0485-576947 / 06-41107033

7

EHBO regeling

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Onder andere de onderstaande certificaten van de daarbij genoemde instanties zijn door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen als geregistreerde certificaten, zoals bedoeld in de Regeling Wet kinderopvang:

- Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis;
- Eerste Hulp aan Baby's en Kinderen van het Nederlandse Rode Kruis, en
- Eerste Hulp bij werken met kinderen van het Nederlands Instituut voor Bedrijfshulpverlening.

Alle medewerkers hebben een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO

Op onze locaties doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen.

Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op onze locatie hebben alle medewerkers een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Verder zijn er 2 medewerkers die beschikken over een geldig BHV certificaat.

8

Beleidscyclus

8.1

Beleidscyclus

Van doelen naar maatregelen en acties en het bijstellen van beleid

Een beleidscyclus bestaat uit vier fasen:

1. In een eerste fase worden voorbereidingen gedaan om de risico-inventarisatie te kunnen uitvoeren. Voor de Risicomonitor betekent dit dat eerst de thema's moeten worden vastgesteld die hierin opgenomen worden (met de daarbij behorende onderwerpen). De onderwerpen die we willen monitoren, zijn bekend. De verantwoordelijken voor de uitvoering van de Quick Scans zijn leidinggevenden Lobke en Moniek. Zij brengen relevante bevindingen via het teamoverleg terug in onze organisatie.
2. In een tweede fase gaan we daadwerkelijk aan de slag met de risico-inventarisatie. In deze fase gaan we actief met medewerkers in gesprek over de te behandelen thema's zodat een overzicht ontstaat van aandachtspunten die voor verbetering vatbaar zijn.
3. In een derde fase wordt opgesteld hoe deze verbeterpunten het beste aangepakt kunnen worden, in de vorm van een plan van aanpak.
4. En in een laatste vierde fase bezien we tezamen of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering.

Het doorlopen van de cyclus duurt gemiddeld een jaar. Dit kan eventueel korter zijn wanneer kleine onderwerpen in delen worden opgepakt. Wat prettig werkt is voor iedere locatie anders en we zullen ervaren wat voor De Dag Door het beste werkt.

Onze beleidscyclus starten we met een uitgebreide risico-inventarisatie. Tijdens een teamoverleg wordt met de medewerkers besproken welke bijzonderheden er via een QuickScan naar voren zijn gekomen. Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie. Medewerkers kunnen ook meekijken in de Risicomonitor bij de twee locaties en de daarbij horende Quick scans. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie maken we een actieplan op. De voortgang van dit plan wordt regelmatig geëvalueerd tijdens teamoverleggen. Op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld.

8.2

Plan van aanpak

8.2.1 Welke maatregelen worden genomen?

De risico-inventarisaties hebben inzicht gegeven in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn er een aantal actiepunten op de agenda gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren. De belangrijkste actiepunten zijn:

- vermissing/sluiten van tussendeur/ kinderen wijzen op regels/ afsluiten van poorten/ afspraken met oudere kinderen (met gedragsproblematiek) die even rust willen, buiten de groep, afspraken over grotere vrijheid op buitenspeelsterrein voor oudere BSO kinderen.
- allergieën bij kinderen: herhalen van afspraken tussen ouders en team. Extra alert zijn bij afwezigheid van vaste leidster op groep. Noteren in bijzonderhedenlijst en team hierop (blijven) wijzen dit te gebruiken als naslagmap.
- maatregelen om oververhitting en verbranding te voorkomen met o.a. een aangepast hitteprotocol en aanwijzingen voor bescherming tegen UV stralen.
- samen met school optrekken in het kader van sociaal emotioneel leren van kinderen. Welke competenties hebben we hier zelf voor nodig? Wat is de kracht van sociaal emotioneel leren op de BSO groepen?

We borgen de doorgang van het onderwijsstuk naar opvang na schooltijd middels een overdracht met betreffende leerkracht. En met regelmatige overlegmomenten met de Intern Begeleider vanuit school.

8.2.2 Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we in principe zes-wekelijks de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens ons teamoverleg. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

In de afgelopen periode hebben we ondervonden dat de volgende maatregelen een positief effect hebben gehad op het verbeteren van het veiligheids- en gezondheidsbeleid:

- hetzelfde pestprotocol hanteren als B.S, de Weijerwereld – eenduidigheid in aanpak
- het volgen van de intervisietrainingen via Bureau 2maalV ten aanzien van eigen waarden en normen en een open aanspreekcultuur

9

Communicatie en afstemming intern en extern

Intern en extern betrokkenen (pedagogisch medewerkers, pedagogisch medewerkers in opleiding, stagiairs, vrijwilligers en ouders)

Hoe zorgen we op onze locatie ervoor dat medewerkers (pedagogisch medewerkers, pedagogisch medewerkers in opleiding, stagiairs, vrijwilligers) zich bewust zijn van de veiligheids- en gezondheidsrisico's en met deze risico's kunnen omgaan? En hoe zorgen we ervoor dat ouders en andere extern betrokkenen weten hoe we op de locatie werken aan veiligheid en gezondheid en welk beleidsplan hiervoor is opgesteld?

- Wat doen we structureel aan communicatie over veiligheids- en gezondheidsrisico's richting medewerkers?
- Wat doen we structureel aan communicatie over veiligheids- en gezondheidsrisico's richting ouders en andere extern betrokkenen?
- Hoe zorgen we ervoor dat medewerkers de speerpunten van het veiligheids- en gezondheidsbeleid en de aanpak ervan kennen?
- Hoe zorgen we ervoor dat nieuwe medewerkers goed ingelicht worden?
- Wat is de informatiebehoefte van medewerkers die al langer in dienst zijn?

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij daar ook een actieve rol in. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Tijdens teamvergaderingen en ook tijdens locatie-vergaderingen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Wanneer medewerkers al langer in dienst zijn, dan blijft de behoefte aan een update bestaan. Dit is onderdeel van het serieus nemen van ons vak en het zorgen voor de kinderen van anderen.

Via een nieuwsbrief en via de oudercommissie, berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer een vraag voor meerdere ouders van belang is, wordt deze ook in de nieuwsbrief opgenomen.

10

Ondersteuning en melding van klachten

Voor ouders en medewerkers

Ondanks dat alles goed gaat kan het altijd gebeuren dat ouders of medewerkers een klacht hebben over de wijze waarop aan veiligheid en gezondheid wordt gewerkt. Maak voor ouders en medewerkers inzichtelijk wat ze kunnen doen wanneer ze een klacht hebben.

In geval van een klacht wordt ouders vanuit de rijksoverheid het volgende stappenplan geboden:

Stap 1: Klacht indienen bij kinderopvangorganisatie

U kunt een klacht alleen schriftelijk indienen bij de kinderopvangorganisatie. Hoe u dit kunt doen, staat in onze klachtenregeling.

Stap 2: Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang

Wanneer u als ouder merkt dat we niet binnen 6 weken op uw klacht reageren of u ervaart dat uw klacht niet serieus wordt genomen dan kunt u contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang. Deze is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket krijgt u advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen u en de kinderopvangorganisatie. Deze dienst is gratis.

Stap 3: Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang

Is uw klacht hierna nog niet opgelost? Dan kunt u het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang. U betaalt hiervoor een beperkte vergoeding (klachtengeld). Om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie doorlopen.

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback, en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang. Meer informatie hierover kan de ouder vinden in ons Klachtenprotocol. Dit is te vinden op onze website www.dedagdoor.nl